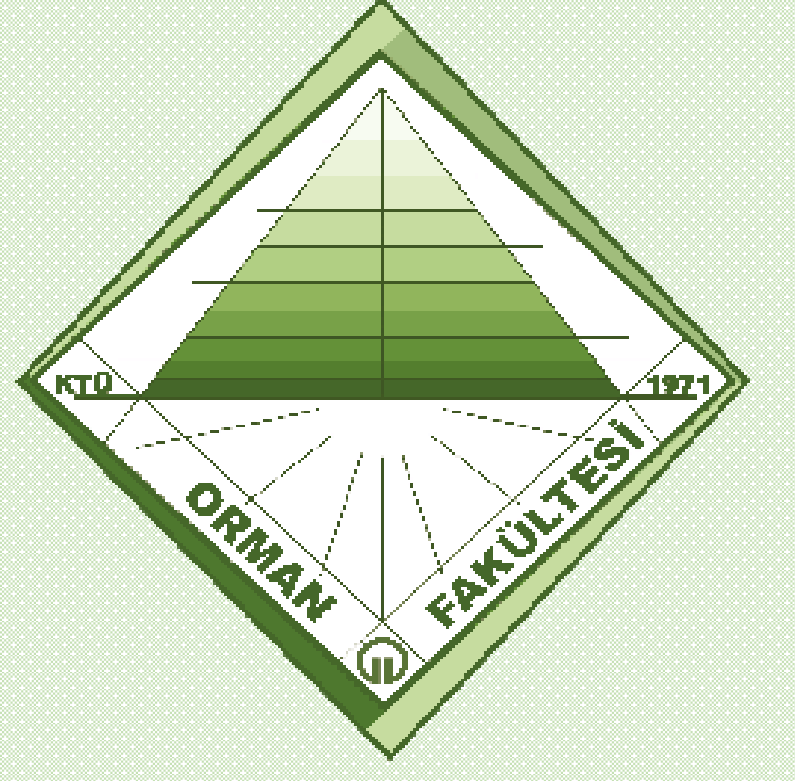

Trabzon Yöresi 2019 Kış Sezonu Yangınlarının Basına Yansımaları

Burhan BEBEK
314578

ÖZET

Yangınlar, dünya genelinde görülen yaşam birlikteliklerinin çeşitliliği ve dağılımı üzerinde büyük etkilere sahiptir (Bowman vd., 2009). Bu etkiler uygun şartlarda olumlu olabileceği gibi bazen de olumsuz olabilir. En fazla etkilenen canlı ve cansız bitki örtüsünde gerçekleşmektedir (Bilgili ve Baysal, 2012). Çalışma kapsamında Doğu Karadeniz Bölgesi'nde yer alan Trabzon yöresinde 2019 yılının kış aylarında meydana gelen çok sayıda yangına ilişkin basına yansımaları ve bu haberlerde yer verilen detaylar araştırılmıştır. Orman yangınlarının etkilediği bölgelerde gerekli yangından koruma tedbirlerinin alınması ve yerel halkın yangınlar konusunda bilinçlendirilmesi, sonraki yıllarda bölgede meydana gelebilecek olası yangınların henüz başlamadan önlenmesi için önem arz etmektedir.

GENEL BİLGİLER

Orta ve Doğu Karadeniz ormanları yangına-duyarlı ormanlar olarak değerlendirilmektedir. Bir bölgedeki yangın rejimi özellikleri olan yangının mevsimi, çıkış sebebi, vejetasyona etkileri, hava koşulları, söndürme ekipleri vb. özelliklerinin incelenmesi, uygulayıcıların ekosistemdeki sebep-sonuç ilişkilerini daha iyi görmesine yardımcı olmaktadır (Bilgili vd., 2010). Buradan hareketle, yangına-duyarlı bir ekosistem olan, diğer bir deyişle, yangının orman ekosistemlerini olumsuz etkilediği Doğu Karadeniz Bölgesinde, 2019 yılı kış sezonunda meydana gelen orman yangınlarının basına yansımaları bu çalışma kapsamında araştırılmıştır.

YAPILAN ÇALIŞMALAR

Çalışma kapsamında Doğu Karadeniz Bölgesi'nde yer alan Trabzon yöresinde 2019 yılının kış aylarında meydana gelen çok sayıda yangına ilişkin basına yansımaları ve bu haberlerde yer verilen detaylar araştırılmıştır.

❖ Karadeniz'de Son Nokta gazetesine röportaj veren KTÜ Orman Fakültesi Orman Mühendisliği öğretim üyesi Prof. Dr. Cantürk Gümüş, sabotaj olma ihtimali oldukça zayıf bir iddia, mevsimsel olarak yangınların bu bölgelerde olabileceği yönünde açıklama yapmış.

❖ Orman Genel Müdürü Bekir Karacabey, 23 İlden ekip geldi ve yangınların hiçbirinin yerleşim yerlerine tehdit oluşturmasının söz konusu olmadığını vurgulamış.

❖ Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli'nin açıklamasında, bölgedeki yangınların doğal olarak çıkmayacağını belirterek doğrudan insan müdahalesine işaret etmiş.

○ 25 Aralık manşeti mevsim normallerinin üzerindeki sıcaklık ve vatandaşın dikkatsizliği bölgeyi yangın yerine çevirdi.

○ 26 Aralık manşeti Terör örgütü Karadeniz'deki yangınlardan rol kapmaya çalışıyor; Bakanlık PKK terör örgütü propaganda yapmaya çalışıyor açıklamasında bulunmuş ve Trabzon valiliği kesin bir dille yangının vatandaşın dikkatsizliği ve tedbirsizliği sonucu ortaya çıktığını açıklamış.

• Taka gazetesine konuşan KTÜ Orman Fakültesi Orman Mühendisliği Öğretim üyesi Prof. Dr. Ertuğrul Bilgili, yangınların bu mevsimlerde normal olduğunu belirtmiş.

• 25 Aralık manşeti 3 iddia var; PKK'nın çıkan yangınları üstlenmesi, havaların sıcak olması ve örtü yangının yayılması diğer bir neden ise elektrik direklerinden çıkan kıvılcımlar.

26 Aralık Taka gazetesine manşeti Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli 65 saat yandık! 65 saat sonra tüm yangınlar kontrol altına alınmış ve söndürülmüş.

➢ 26 Aralık manşeti "Çiğirimiz yanan", İçişleri Bakanlığı'ndan açıklama: Bugüne kadar terör ve sabotaj nedeniyle çıkan bir yangın olduğuna dair bir bulguya rastlanılmamıştır. PKK'nın yangını üstlenmesinin sebebi propaganda yapmaktır. Açıklamasında bulunulmuş. "Kahraman İtfaiyeciler" Akçaabat ve çevresinde 3 günde çıkan 10 ayrı yangını başarıyla söndüren itfaiye ekibi taktir kazanmış.

➢ 27 Aralık manşeti Tüm yangınlar kontrol altında. Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli Doğu Karadeniz Bölgesi'nde çıkan tüm yangınların kontrol altına alındığını açıklamış.

BULGULAR

- ✓ 23 Aralık 2019 Pazartesi günü akşam saatlerinde Trabzon'da Akçaabat, Araklı, Arsin, Çaykara, Dernekpazarı, Köprübaşı, Of, Sürmene, Ortahisar ve Vakfikebir ilçelerinde yangınlar çıkmıştır. Toplamda 55 adet kayda değer yangın çıktığı açıklanmış olup, yangınların insan kaynaklı ortaya çıktığı belirlenmiştir. Yetkili kurum olan Trabzon Orman Bölge Müdürlüğü önderliğinde 190 araç, 650 personelle yangına müdahale edilmiştir. Nemin yüzde 3'lere düşmesi, rüzgarın 170 km'lere kadar çıkması bu yangının söndürülebilmesi ile alakalı en önemli etken olmuştur.
- ✓ Yangınlar konusunda Dernekpazarı ön plana çıkmış, arazinin sarp olması çalışma koşullarını olumsuz etkilemiştir. Toplamda 260 hektar alan zarar görmüş olup, bunun 10 hektarı fındık bahçesi olarak kayıtlara geçmiştir. Ancak alanın hepsinde önemli bir zarar olmamıştır.
- ✓ Çaykara ilçesinde ormanlık alanda çıkan yangında, 2 ev kullanılamaz hale gelmiştir. Öte yandan, kolluk kuvvetleri 7 kişiye de çalılıkla ateş yakmaktan adli süreç başlatmıştır. Trabzon'un yangın istatistiklerine bakıldığında orman yangınları genellikle Kasım aylarında meydana gelmektedir. Vatandaşların, temizlik yaparken çalı çırpıları rüzgarın bol olduğu günlerde yapmamaları gerektiğinin bilincinde olması yangınların önlenmesi noktasında çok büyük bir öneme sahiptir.

KAYNAKÇA

Bilgili, E., Durmaz, B. D., Baysal, I., Sağlam, B. ve Kılıç, Ö. (2010). Doğu Karadeniz Ormanlarında Orman Yangınları. III. Ulusal Karadeniz Ormanlık Kongresi, Cilt III, 1280-1290.

Bilgili, E. ve Baysal, I. (2012). Yangın rejimi ve ormanlıktaki önemi. Orman Mühendisliği Dergisi, 49 (7-8-9), 20-25.

Bowman, D., M.J.S. Balch, J.K. Arango, P. Bond, W.J. Carson, J.M. Cochrane, M.A. D'Antonio, G.M. DeFries, R.S. Doyle, J.C. Harrison, S.P. Johnston, F.H. Keesley, J.E. Kravchuk, M.A. Kroll, C.A. Marston, J.B. Monte, M.A. Pentice, I.C. Roos, C.L. Scott, A.C. Swetnam, T.W. van der Werf, G.R. Paine S.J. (2009). Fire in the earth system. Science, 324, 480-484.

Hardisty, J., MYERS R. L., and W. FULKS. 2005. Fire, ecosystems, and people: a preliminary assessment of fire as a global conservation issue. The George Wright Forum 22:78-87.

Malanson, G. P. 1987. Diversity, stability, and resilience: effects of fire regime, in The Role of Fire in Ecological Systems, edited by L. Trabaud, pp. 49-63. SPB Acad., Hague.

Whelan, R. J. 1995. The Ecology of Fire, 346 pp., Cambridge Univ. Press, New York.